

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

รูปแบบการศึกษา

การศึกษาการรับรู้บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการป้องกันและแก้ไขโรคไข้หวัดนกเป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive study) โดยศึกษาการรับรู้บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งปัญหา อุปสรรคที่พบในการป้องกันและควบคุมไข้หวัดนก

ลักษณะประชากร

การศึกษานี้ศึกษาในกลุ่มประชากรขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 8 แห่ง ประกอบด้วย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 220 คน นายก้ององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 8 คน รองนายก้ององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 16 คน และ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 8 คน รวมทั้งหมด 252 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้นเองจากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ประสบการณ์ในการทำงาน รวมทั้งพื้นฐานความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรม จำนวน 14 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความรู้เรื่องโรคไข้หวัดนก และการรับรู้บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการป้องกันและควบคุมไข้หวัดนก แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

2.1 แบบวัดความรู้เรื่องโรคไข้หวัดนกเป็นชุดคำถามแบบถูก-ผิด จำนวน 20 ข้อ

2.2 แบบวัดการรับรู้บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการป้องกันและควบคุมไข้หวัดนกเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ตัวเลือก มี 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการจัดทำแผนงาน/โครงการ จำนวน 6 ข้อ ด้านงบประมาณ จำนวน 6 ข้อ

ด้านวัตถุประสงค์ จำนวน 6 ข้อ ด้านบุคลากร จำนวน 6 ข้อ และด้านการประสานงาน จำนวน 5 ข้อ รวมทั้งหมด 29 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อเสนอความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ตลอดจนปัญหา อุปสรรคในการควบคุมและแก้ไขปัญหาโรคไข้หวัดนก จำนวน 11 ข้อ

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปตรวจสอบความตรง และความถูกต้องของเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 1 ท่าน และหัวหน้างานควบคุมโรคติดต่อ สำนักงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 1 ท่าน ได้ค่าความตรงของเนื้อหาเท่ากับ .95

2. การหาความเชื่อมั่น (reliability) ทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 30 คน ของอำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มประชากรที่ศึกษา แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น ดังนี้

2.1 แบบสอบถามความรู้เรื่องโรคไข้หวัดนก หาความเชื่อมั่นด้วยวิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน 20 (Kuder-Richardson 20) ได้ค่าความเชื่อมั่น .73

2.2 แบบสอบถามการรับรู้บทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล หาความเชื่อมั่นของข้อคำถามโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่น .87

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงนายอำเภอฝางและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ศึกษาเพื่อประสานงานและขออนุญาตเก็บข้อมูล

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยให้กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ตอบแบบสอบถามเอง จากนั้นจึงเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และตรวจสอบจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด

3. ทำการตรวจสอบข้อมูลที่ได้รับโดยตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ และความถูกต้องของข้อมูลในแบบสอบถาม กรณีที่แบบสอบถามไม่สมบูรณ์ผู้ศึกษาจะคัดแยกออก และนำแบบสอบถามเฉพาะฉบับที่มีข้อมูลครบถ้วนมาลงรหัสเพื่อวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

4. ดำเนินการประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์

สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการศึกษาในหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนตำบลเวียง ตำบลม่อนปิ่น ตำบลสันทราย ตำบลแม่คะ ตำบลแม่สุ่น ตำบลแม่จอน ตำบลแม่ข่า และตำบลโป่งน้ำร้อน

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

ดำเนินการศึกษาในช่วง เดือน มีนาคม-กันยายน 2548

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป และข้อมูลผลการดำเนินงานป้องกันและควบคุมไข้หวัดนก วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ข้อมูลความรู้เรื่องโรคไข้หวัดนก วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เกณฑ์การให้คะแนน แบบวัดความรู้มีข้อคำถาม 20 ข้อ คะแนนเต็ม 20 คะแนน ข้อคำถามที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน และตอบผิดให้ 0 คะแนน แบ่งระดับความรู้ออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับความรู้สูง ระดับความรู้ปานกลาง และระดับความรู้ต่ำ โดยใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้ (ยุทธ ไทยวรรณ, 2546)

< Mean - S.D.	หมายถึง มีระดับความรู้ต่ำ
Mean ± S.D.	หมายถึง มีระดับความรู้ปานกลาง
> Mean + S.D.	หมายถึง มีระดับความรู้สูง

3. ข้อมูลการรับรู้บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการป้องกันและควบคุมไข้หวัดนก วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ T-Test ข้อคำถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ตัวเลือก จำนวน 29 ข้อ คะแนนเต็ม 145 คะแนน และมีเกณฑ์การให้คะแนนรายข้อ ดังนี้

ระดับการรับรู้บทบาท	คำถามเชิงบวก (คะแนน)	คำถามเชิงลบ (คะแนน)
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

รวบรวมคะแนนที่แต่ละคนได้รับในแต่ละข้อคำถามมาวิเคราะห์ จำแนกเป็นรายด้าน และในภาพรวม โดยด้านการจัดทำแผนงาน/โครงการ มีคะแนนเต็ม 30 คะแนน ด้านงบประมาณ มีคะแนนเต็ม 30 คะแนน ด้านวัสดุ อุปกรณ์ มีคะแนนเต็ม 30 คะแนน ด้านบุคลากร มีคะแนนเต็ม 30 คะแนน และด้านการประสานงาน มีคะแนนเต็ม 25 คะแนน รวมทั้งหมด 145 คะแนน

การแปลผลค่าเฉลี่ยระดับการรับรู้บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการป้องกันและควบคุมไข้หวัดนก ทั้งรายด้านและโดยรวม ใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้ (ประคอง, กรรมสูตร, 2542)

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง มีการรับรู้บทบาทในระดับ ดีมาก
คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง มีการรับรู้บทบาทในระดับ ดี
คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง มีการรับรู้บทบาทในระดับ ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง มีการรับรู้บทบาทในระดับ น้อย
คะแนนเฉลี่ย 0.50 – 1.49	หมายถึง มีการรับรู้บทบาทในระดับ ไม่ดี

4. ข้อมูลปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานควบคุมและป้องกันโรคไข้หวัดนกใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา